

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

**Pregled podataka o ukidanju statusa
otpada i nusproizvodima za 2023. godinu**

KLASA: 351-02/24-75/24

URBROJ: 517-12-1-3-1-24-1

Pregled podataka o ukidanju statusa otpada i nusproizvodima za 2023. godinu

Autor:

Vibor Bulat

Autor fotografije na naslovnici:

Vibor Bulat

.

Zagreb, studeni 2024.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Radnička cesta 80/7, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Sadržaj

1. UKIDANJE STATUSA OTPADA	2
1.1. Uvod.....	2
1.2. Ukidanje statusa otpada od 2019. do 2023. godine.....	3
2. NUSPROIZVODI.....	11
2.1. Uvod.....	11
2.2. Nusproizvodi od 2019. do 2023. godine	11
3. ZAKLJUČAK.....	17

1. UKIDANJE STATUSA OTPADA

1.1. Uvod

Obveze vezane za ukidanje statusa otpada propisane su čl. 44. i čl. 45. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/2021, NN 142/2023-Odluka USHR dalje u tekstu Zakon) i Pravilnikom o ukidanju statusa otpada (NN 55/2024, dalje u tekstu Pravilnik). Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EC) uvodi postupak za ukidanje statusa otpada (eng. End-of-waste (EoW) criteria), koji je odgovarajuće prenesen u Zakon. Pravilnikom su propisane pojedinosti posebnih kriterija za ukidanje statusa otpada za određenu tvar ili predmet, način provedbe propisa Europske unije kojima se utvrđuju kriteriji za ukidanje statusa pojedine vrste otpada, izvješće proizvođača o ukidanju statusa otpada, sadržaj izjave o sukladnosti proizvođača tvari ili predmeta upisanog u Očevidnik za ukidanje statusa otpada. Posjednik otpada može određenom otpadu, sukladno uvjetima za ukidanje statusa otpada propisanim Zakonom i Pravilnikom, ukinuti status otpada ako ishodi potvrdu Ministarstva gospodarstva i zelene tranzicije (dalje u tekstu MZOZT) o upisu otpada u Očevidnik ukidanja statusa otpada.

Pregled podataka o ukidanju statusa otpada za 2023. godinu MZOZT je izradio temeljem zaprimljenih izvješća o ukidanju statusa otpada za 2023. godinu koje su tvrtke upisane u Očevidnik za ukidanje statusa otpada bile u obvezi dostaviti u MZOZT do 1. ožujka 2024. godine. Obzirom da Zakon propisuje da se na određivanje ukidanja statusa za određene vrste otpada (papir, staklo, guma, tekstil, agregat, metal) za koje su kriteriji utvrđeni na razini EU, primjenjuju propisi EU, osobe koje su u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: RH) ukidale status otpada na temelju tih kriterija nisu dužne upisati se u Očevidnik za ukidanje statusa otpada, te nisu dužne dostavljati u MZOZT izvješća o ukidanju statusa otpada. Stoga ovaj Pregled o ukidanju statusa otpada ne obuhvaća te količine.

U prosincu 2023. godine u Očevidnik za ukidanje statusa otpada bile su upisane ukupno 74 tvrtke koje su bile u obvezi dostaviti 110 izvješća o ukidanju statusa otpada. Do propisanog roka odnosno 1. ožujka 2024. godine, 68 tvrtki dostavilo je 105 izvješća o ukidanju statusa otpada za 2023. godinu. Ukupno prijavljena količina otpada koja je u svrhu ukidanja statusa otpada ušla na postupke oporabe u 2023. godini iznosila je 887.722 tone u čemu je najveći udio imao građevni otpad (66 %). Po obradi kojom se ukinuo status otpada, količina nastalog materijala/proizvoda iznosila je 860.763 tone, u čemu je najveći udio činio reciklirani agregat (68 %).

U odnosu na količinu otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada, količina nastalog materijala/proizvoda manja je za oko 26.959 tona. Manja količina nastalog materijala/proizvoda u odnosu na količinu otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada evidentirana je kod nastanka komposta kojeg je nastalo za 58.536 tona manje u odnosu na biorazgradivi otad za aerobnu obradu¹ te kod recikliranog agregata kojeg je nastalo za 1.480 tona manje u odnosu na građevni otpad. Veća količina nastalog materijala/proizvoda u odnosu na količinu otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada evidentirana je kod

---

¹ Obradom biorazgradivog otpada za aerobnu obradu dolazi do gubitka organske mase radi fermentacije (humifikacije) uslijed čega nastaje manja količina komposta.

polimerne sirovine koje je nastalo za 28.820 tona više u odnosu na otpad od plastike te kod anaerobnog digestata kojeg je nastalo za 1.848 tona više u odnosu na biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu.

1.2. Ukidanje statusa otpada od 2019. do 2023. godine

Tvrtka koja je upisana u Očevidnik ukidanja statusa otpada, podnosi Zahtjev za upis u Očevidnik ukidanja statusa otpada zasebno za pojedinu vrstu otpada. Upisanoj vrsti otpada dodjeljuje se pripadajući broj ukidanja statusa otpada (USO-). Iz navedenog razloga broj tvrtki koje su upisane u Očevidnik ukidanja statusa otpada različit je od broja vrsta otpada upisanih u Očevidnik ukidanja statusa otpada. Također se i izvješće o ukidanju statusa dostavlja za svaku vrstu otpada zasebno.

Od uspostave Očevidnika ukidanja statusa otpada, 2015. godine, pa do kraja 2023. godine u Očevidnik ukidanja statusa otpada upisano je ukupno 80 tvrtki od kojih je 6 tijekom promatranog razdoblja izbrisano i 118 vrsta otpada kojem se ukida status otpada od čega je 8 vrsta otpada tijekom promatranog razdoblja izbrisano (tablica 1).

U 2023. godini u Očevidnik ukidanja statusa otpada upisano je 17 vrsta otpada od strane 16 tvrtki. Slijedom navedenog, evidentirane su ukupno 74 tvrtke koje su bile u obvezi do 1. ožujka 2024. godine za 2023. godinu dostaviti u MZOZT ukupno 110 izvješća o ukidanju statusa otpada.

Od 74 tvrtke svoju obvezu dostave izvješća o ukidanju statusa otpada za 2023. godinu ispunilo je 68 tvrtki koje su dostavile ukupno 105 izvješća. U 88 izvješća prijavljeni su podaci o količinama ukidanja statusa otpada, dok je u 17 izvješća prijavljeno da nije bilo ukidanja statusa otpada. Nije dostavljeno 5 izvješća od strane 4 tvrtke od kojih su 3 upisane u Očevidnik u 2023. godini, a 1 tvrtka je u stečaju (tablica 2.)

Tablica 1. Broj tvrtki i broj vrsta otpada upisanih u Očevidnik ukidanja statusa otpada, u razdoblju od njegove uspostave 2015. godine do 2023. godine

OČEVIDNIK UKIDANJA STATUSA OTPADA				
	Broj tvrtki		Broj vrsta otpada	
	Upisano ²	Izbrisano	Upisano	Izbrisano
Ukupno evidentirano u razdoblju 2015.-2023.	80	6	118	8
Očekivani broj tvrtki / USO izvješća koja su trebala biti dostavljena za 2023. godinu	74		110	
Broj tvrtki / USO izvješća koja su dostavljena za 2023. godinu	68		105	

² Broj upisanih tvrtki bez ponavljanja istih po godinama.

Tablica 2. Broj izvješća o ukidanju statusa otpada u 2023. godini

IZVJEŠĆA O UKIDANJU STATUSA OTPADA			
Broj dostavljenih izvješća		Broj izvješća koja nisu dostavljena	UKUPNO
Sadrži podatke o količinama	Nije bilo ukidanja statusa otpada		
88	17	5	110

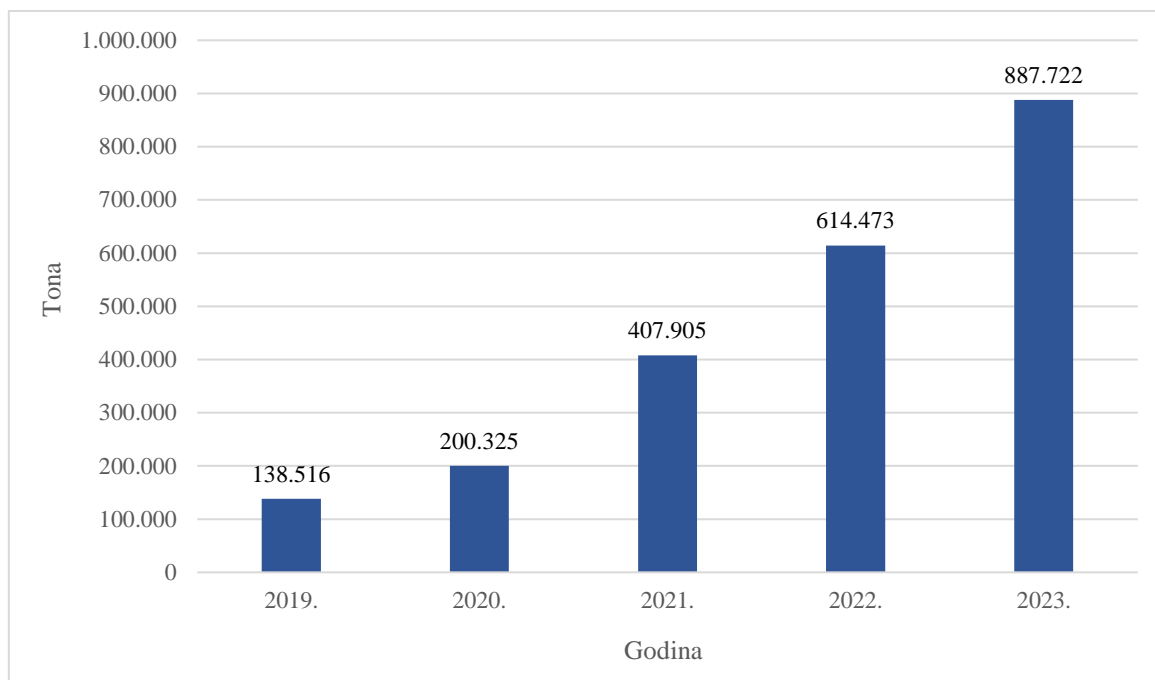
Vrste otpada za koje je u razdoblju od 2019. do 2023. godine prijavljeno da su ušle u postupak ukidanja statusa otpada i vrste nastalog materijala /proizvoda nakon ukidanja statusa otpada prikazan je u tablici 3.

Tablica 3. Vrste otpada koje su ušle u postupak ukidanja statusa otpada i nastale vrste materijala / proizvoda nakon ukidanja statusa otpada u razdoblju 2019.-2023. godine

Vrste otpada koje su ušle u postupak ukidanja statusa otpada	Vrste nastalog materijala / proizvoda nakon ukidanja statusa otpada
Građevni otpad	Reciklirani agregat, miješani materijal od kamena i zemlje
Biorazgradivi otpad za aerobnu obradu (AO) - kompostiranje	Kompost
Biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (ANO)	Anaerobni digestat
Otpad od drva i ostali biootpad	Čvrsto biogorivo, drvena ambalaža za skladištenje, palete
Kompozitni materijal	Kompozitni materijal za pokrivanje otpada na odlagalištima otpada, brtvljenje odlagališnih ploha,...
Staklo, EE otpad	Stakleni granulat (ambalažni i flat), lomljeno staklo
Otpad od metala	Metalna sirovina (metalna ambalaža, aluminijska sirovina, željezna sirovina, usitnjeni čelik)
Otpad od plastike	Polimerna sirovina
Otpadna odjeća i tekstil	Pamučne krpe i pamučnjak
Loživo ulje	Loživo ulje
Otpadni i tiskarski toneri	Tonerski ulošci
Ostalo (ormar, komoda, ladičar i sl.)	Ormar, komoda, ladičar i sl.

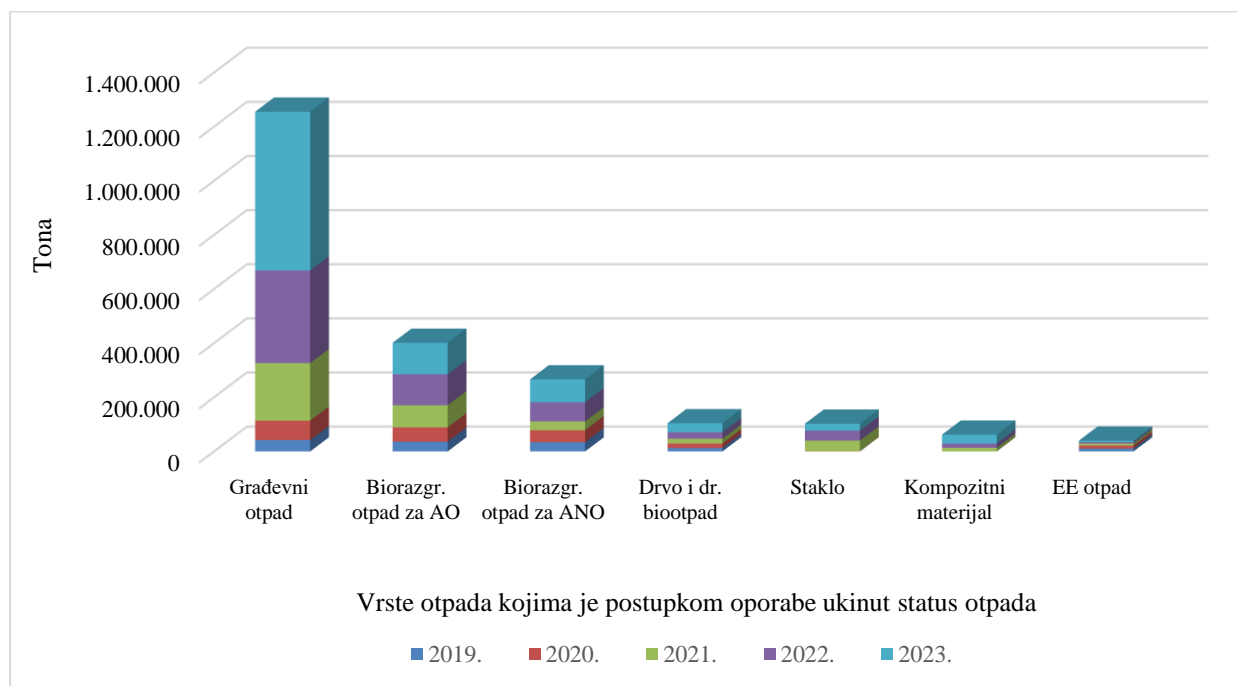
Izvor: Očevidnik za ukidanje statusa otpada

U razdoblju od 2019. do 2023. godine bilježi se kontinuirani godišnji porast količina otpada kojem je ukinut status otpada (slika 1.).

Slika 1. Prijavljene količine otpada kojem je tijekom obrade ukinut status otpada, od 2019. do 2023. godine

U promatranom razdoblju količinski značajnije vrste otpadka oje su ušle na postupak oporabe činili su građevni otpad, biorazgradivi otpad za aerobnu obradu (AO) – kompostiranje i biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (ANO), a zatim slijede otpad od drva i drugi biootpad, staklo, kompozitni materijal i EE otpad (slika 2).

Slika 2. Količinski značajnije vrste otpada koje su ušle u postupak ukidanja statusa otpada, od 2019. do 2023. godine

U razdoblju od 2019. do 2023. godini najveći udio u ukupnoj količini otpada koji je ušao u postupak ukidanja statusa otpada (u prosjeku 48 %) činio je građevni otpad.

U 2023. godini prijavljeno je 887.722 tone otpada na ulazu u postupak ukidanja statusa otpada. Najviše je prijavljeno građevnog otpada (586.537 tona odnosno 66 %), a zatim slijede biorazgradivi otpad za aerobnu obradu – kompostiranje (116.076 tona odnosno 13 %) i biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (84.355 tona odnosno 10 %), dok ostale vrste otpada imaju pojedinačni udio manji od 4 % u ukupnoj količini otpada koji su ušao na postupak oporabe.

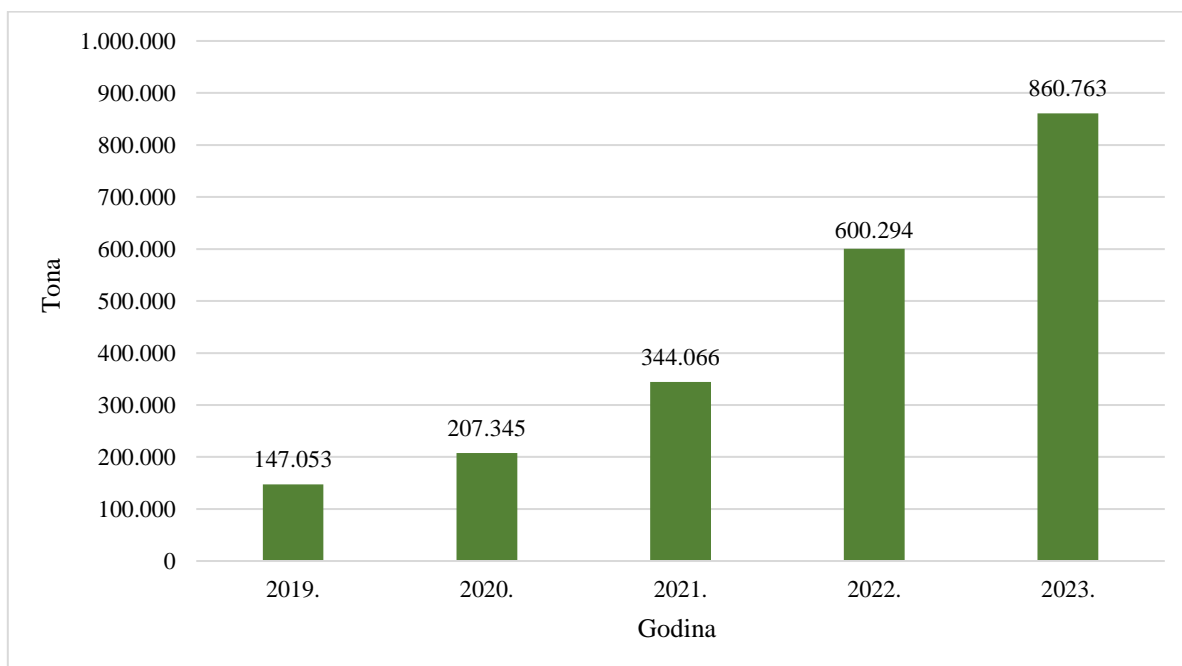
U 2023. godini je, u odnosu na 2022. godinu, evidentirano ukupno povećanje količina otpada koje su ušle na postupak ukidanja statusa otpada za 45 % odnosno za 273.249 tona. Pri tome je najveće povećanje zabilježeno kod građevnog otpada (za 244.112 tona), a zatim slijede kompozitni materijal (za 17.104 tona) i biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (za 13.358 tona).

Podaci o vrstama i količinama otpada koji su ušli u postupak ukidanja statusa otpada nakon kojeg im je ukinut status otpada za razdoblje od 2019. do 2023. godine prikazani su u tablici 4.

Tablica 4. Prijavljene vrste i količine otpada kojem je ukinut status otpada, od 2019. do 2023. godine

Vrsta otpada	2019.		2020.		2021.		2022.		2023.	
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)
Građevni otpad	42.113,00	30,40	71.731,80	35,81	212.622,51	52,13	342.424,78	55,73	586.536,69	66,07
Biorazgradivi otpad za aerobnu obradu - kompostiranje	36.076,16	26,04	52.716,95	26,32	81.950,82	20,09	114.620,45	18,65	116.075,99	13,08
Biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu	34.325,46	24,78	44.025,00	21,98	32.743,68	8,03	70.996,95	11,55	84.355,29	9,50
Otpad od drva i drugi biootpad	12.642,04	9,13	17.031,67	8,50	17.429,47	4,27	23.869,28	3,88	33.365,70	3,76
Kompozitni materijal	-	-	-	-	13.536,72	3,32	15.671,95	2,55	32.776,22	3,69
Staklo	347,32	0,25	659,00	0,33	39.315,70	9,64	36.418,09	5,93	25.878,98	2,92
EE otpad	10.872,93	7,58	11.252,74	5,62	7.210,86	1,77	5.377,10	0,88	5.021,62	0,57
Otpad od plastike	1.920,12	1,39	2.294,78	1,15	2.638,84	0,65	2.270,91	0,37	1.846,87	0,21
Otpad od metala	-	-	-	-	258,84	0,06	2.506,28	0,41	1.730,20	0,19
Otpadni tiskarski toneri	147,45	0,11	571,42	0,29	181,77	0,04	150,52	0,02	95,62	0,01
Loživo ulje	-	-	-	-	-	-	147,30	0,02	0,00	0,00
Otpadna odjeća i tekstil	65,87	0,05	37,16	0,02	11,26	0,00	13,61	0,00	35,45	0,00
Ostalo	5,27	0,00	4,26	0,00	4,57	0,00	5,89	0,00	3,58	0,00
UKUPNO (t):	138.515,62		200.324,78		407.905,03		614.473,11		887.722,21	

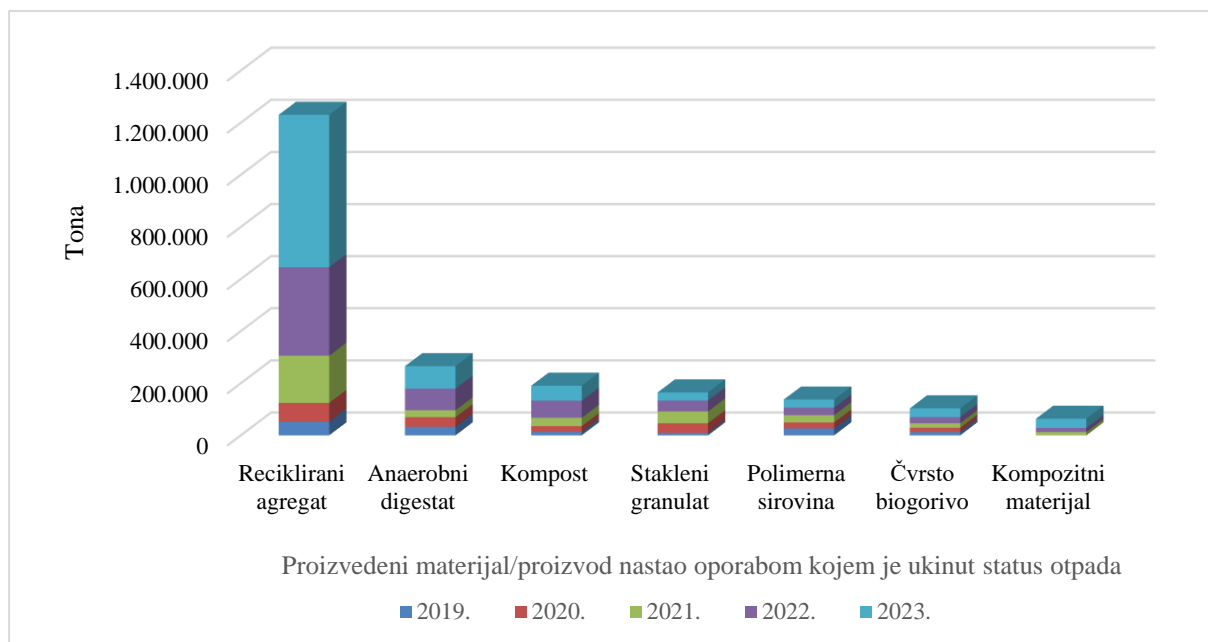
U razdoblju od 2019 do 2023. godine evidentirano je povećanje prijavljenih količina izlaznog materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada, godišnje u prosjeku za 57 % (slika 3).

Slika 3. Prijavljene količine izlaznog materijala / proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada, od 2019. do 2023. godine

U istom razdoblju najviše materijala/proizvoda nastalih nakon ukidanja statusa otpada činio je reciklirani agregat, iza čega slijede anaerobni digestat i kompost te stakleni granulati (ambalažni i flat) / lomljeno staklo, polimerna sirovina, čvrsto gorivo i kompozitni materijal (slika 4.).

Ako se razmatra samo 023. Godina prijavljeno je 860.763 tona izlaznog materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada što je za 260.469 tona odnosno 43 % više u odnosu na 2022. godinu. Najviše je prijavljeno recikliranog agregata (585.056 tona odnosno 68 %), a zatim slijede anaerobni digestat (86.203 tona odnosno 10 %) i kompost (57.540 tona odnosno 7 %), dok ostali izlazni materijali/proizvodi imaju pojedinačni udio manji od 5 %.

Slika 4. Značajnije vrste i količine izlaznih materijala/ proizvoda nastalih tijekom ukidanja statusa otpada, od 2019. do 2023. godine

Podaci o vrstama i količinama izlaznih materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada za razdoblje od 2019. do 2023. godine, nalaze se u tablici 5.

Tablica 5. Prijavljene vrste i količine izlaznih materijala / proizvoda nastalih nakon ukidanja statusa otpada, od 2019. do 2023. godine

Vrsta izlaznog materijala / proizvoda	2019.		2020.		2021.		2022.		2023.	
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)
Reciklirani agregat	52.795,28	35,90	71.498,20	34,48	181.296,38	52,69	339.377,52	56,54	585.056,27	67,97
Anaerobni digestat	32.660,27	22,21	36.935,10	17,81	26.792,03	7,79	82.873,52	13,81	86.203,21	10,01
Kompost I., II. I III. klase i poboljšivač tla	13.045,18	8,87	22.209,38	10,71	32.207,44	9,36	65.330,97	6,96	57.540,38	6,68
Kompozitni materijal za prekrivanje otpada na odlagalištima otpada, brtvljenje odl. ploha,...	-	-	-	-	12.556,14	3,65	15.671,95	0,38	35.376,71	4,11
Čvrsto biogorivo	12.642,04	8,60	16.716,29	8,06	17.042,30	4,95	23.656,98	2,61	33.365,70	3,88
Stakleni granulat (ambalažni i flat) / lomljeno staklo	9.117,74	6,20	37.145,03	17,91	45.642,19	13,27	41.795,49	4,83	30.900,60	3,59
Polimerna sirovina	26.656,67	18,13	22.562,39	10,88	28.109,96	8,17	28.996,22	3,94	30.667,19	3,56
Metalna sirovina	-	-	-	-	225,19	0,07	2.275,57	0,03	1.519,38	0,18
Tonerski ulošci	77,36	0,05	250,09	0,12	181,77	0,05	150,52	0,02	96,52	0,01
Pamučne krpe i pamučnjak	52,80	0,04	24,70	0,01	8,00	0,00	10,56	0,00	34,76	0,00
Ostalo	5,30	0,00	4,26	0,00	4,57	0,00	4,20	0,00	3,58	0,00
Loživo ulje	-	-	-	-	-	-	147,30	0,00	0,00	0,00
Drvena ambalaža	-	-	-	-	-	-	3,53	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:	147.052,64		207.345,45		344.065,97		600.294,32		860.763,40	

2. NUSPROIZVODI

2.1. Uvod

Obveze vezano za nusproizvode propisane su čl. 15. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/2021, NN 142/2023-Odluka USRH, dalje u tekstu Zakon)³.

Pregled podataka o nusproizvodima za 2023. godinu Ministarstvo okoliša i zelene tranzicije (dalje u tekstu MZOZT) izradilo je temeljem zaprimljenih izvješća o nusproizvodima za 2023. godinu koje su tvrtke upisane u Očevidnik nusproizvoda bile u obvezi dostaviti u MZOZT do 1. ožujka 2024. godine.

Nusproizvod je definiran kao tvar ili predmet koji je nastao kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te tvari ili predmeta. Posjednik nusproizvoda može s istim postupati kao s nusproizvodom, a ne kao s otpadom ako ishodi potvrdu nadležnog tijela županije odnosno Grada Zagreba o upisu nusproizvoda u Očevidnik nusproizvoda.

2.2. Nusproizvodi od 2019. do 2023. godine

Tvrtka koja je upisana u Očevidnik nusproizvoda podnosi za svaki pojedini nusproizvod Zahtjev za upis nusproizvoda u Očevidnik nusproizvoda. Upisanom nusproizvodu dodjeljuje se pripadajući broj nusproizvoda (NUS-). Iz navedenog razloga broj tvrtki koje su upisane u Očevidnik nusproizvoda različit je od broja nusproizvoda upisanih u Očevidnik nusproizvoda.

Od uspostave Očevidnika nusproizvoda, 2014. godine, pa do 2023. godine u Očevidnik nusproizvoda upisane su ukupno 254 tvrtke od čega ih je 19 izbrisano i 292 nusproizvoda od čega ih je 31 izbrisano.

U 2023. godini u Očevidnik nusproizvoda upisano je 35 nusproizvoda od strane 26 tvrtki koje do sada nisu bile upisane u Očevidnik i 2 tvrtke koje su od prije upisane u Očevidnik nusproizvoda. Slijedom navedenog, evidentirano je ukupno 235 tvrtki koje su bile u obvezi do 1. ožujka 2024. godine za 2023. godinu dostaviti u MINGOR ukupno 261 izvješće o nusproizvodima (tablica 6.).

Od 235 tvrtki svoju obvezu dostave izvješća o nusproizvodima za 2023. godinu ispunile su 172 tvrtke koje su dostavile ukupno 191 izvješće. U 167 izvješća prijavljeni su podaci o količinama nusproizvoda dok je u 24 izvješća prijavljeno da nije bilo nusproizvoda. Svoju obvezu dostave izvješća nisu ispunile 63 tvrtki koje nisu dostavile ukupno 70 izvješća unatoč tome što ih je MZOZT dodatno kontaktirao i poslao požurnicu. (tablica 7). Od 26 novo upisanih tvrtki u Očevidnik nusproizvoda u 2023 godini, 12 tvrtki je dostavilo ukupno 14 izvješća, a 14 tvrtki je upisano u Očevidnik krajem 2023. godine ili im je status još bio u fazi obrade te iz tog razloga nisu dostavile izvješće za 2023. godinu.

---

³ U srpnju 2021. stavljen je van snage Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) u kojem su čl. 14. bile propisane obveze vezane za nusproizvode.

Tablica 6. Broj tvrtki broj nusproizvoda upisanih u Očevidnik nusproizvoda u razdoblju od njegove uspostave od 2014. godine do 2023. godine

OČEVIDNIK NUSPROIZVODA				
	Broj tvrtki		Broj vrsta otpada	
	Upisano ⁴	Izbrisano	Upisano	Izbrisano
Ukupno evidentirano u razdoblju 2014.-2023.	254	19	292	31
Očekivani broj tvrtki / NUS izvješća koja su trebala biti dostavljena za 2023. godinu	235		261	
Broj tvrtki / NUS izvješća koja su dostavljena za 2022. godinu	172		191	

Tablica 7. Broj izvješća o nusproizvodima u 2023. godini

IZVJEŠĆA O NUSPROIZVODIMA			
Broj dostavljenih izvješća		Broj izvješća koja nisu dostavljena	UKUPNO
Sadrži podatke o količinama	Nije bilo nusproizvoda		
167	24	70	261

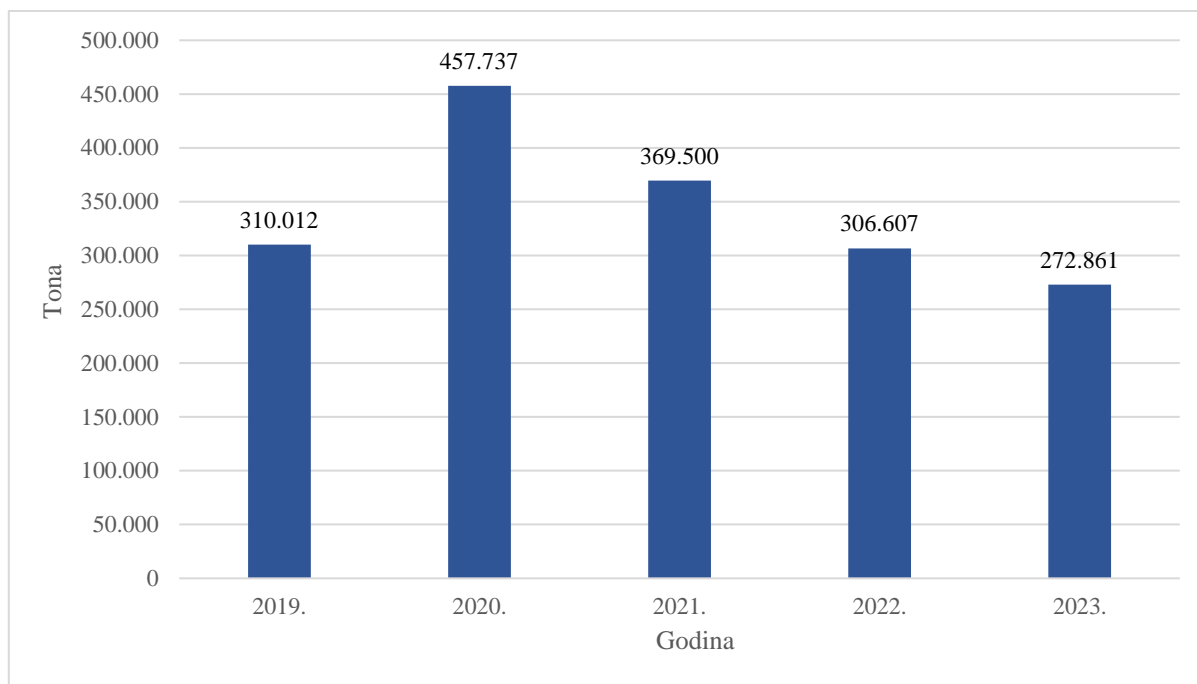
Promatrajući razdoblje od 2019. do 2023. godine⁵, evidentirane su oscilacije ukupne količine prijavljenih nusproizvoda i to najvećim dijelom zbog nusproizvoda koji se koriste u procesu proizvodnje bioplina (gnoj i gnojovka)⁶.

U 2020. godini bilježi se porast prijavljenih količina nusproizvoda za 147.725 tona (48 %) u odnosu na 2019. godinu. U razdoblju od 2020. do 2023. godine, evidentirano je smanjenje ukupne količine prijavljenih količina nusproizvoda, godišnje za oko 14 %. U 2023. godini prijavljeno je 272.861 tona nusproizvoda što je u odnosu na prethodnu godinu smanjenje za 33.746 tona. Prijavljene ukupne količine nusproizvoda od 2019. godine do 2023. godine prikazane su na slici 5., a količinski značajnije vrste prijavljenih nusproizvoda prikazane su na slici 6.

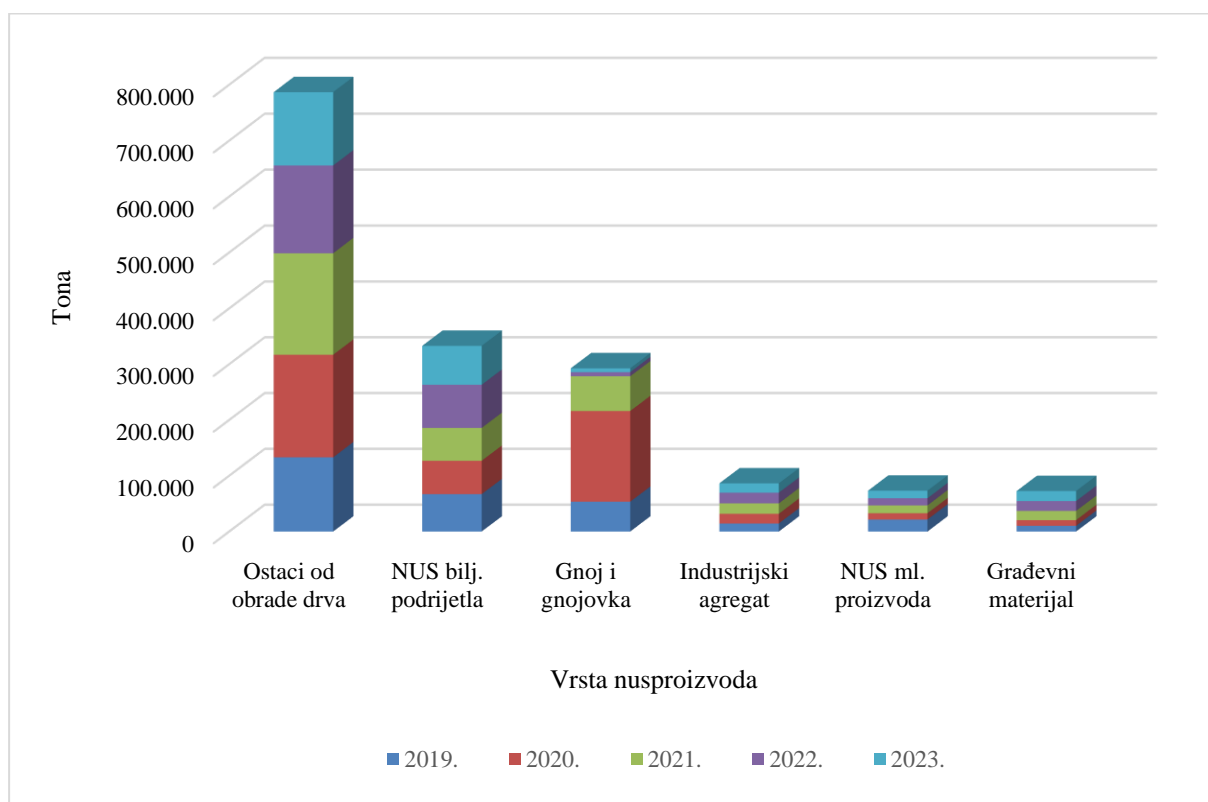
⁴ Broj upisanih tvrtki bez ponavljanja istih po godinama.

⁵ Podatke za prijašnje godine možete pogledati na internetskoj stranici MZOZT na poveznici: <https://isgo-portal.mingor.hr/hr/opce-teme>

⁶ U 2019. godini iz Očevidnika nusproizvoda izbrisano je pet nusproizvoda koji se odnose na gnojovku.. U Očevidniku nusproizvoda u 2023. godini bilo je upisano ukupno šest tvrtki i sve su dostavile izvješća o nusproizvodima od čega su izvješća tri tvrke sadržavale podatke o količinama, a tri su navele da nisu imale nusproizvoda.

Slika 5. Prijavljene količine nastalih nusproizvoda, od 2019. do 2023. godine

Slika 6. Količinske značajnije vrste nastalih nusproizvoda, od 2019. do 2023. godine

U razdoblju od 2019. do 2023. godine najveći udio u ukupnoj količini nusproizvoda imali su ostaci od obrade drva. Najveći udio u ukupnoj količini nusproizvoda u 2023. godini, činili su ostaci od obrade drva (48 %) i nusproizvodi biljnog podrijetla (26 %).

Ukupna količina nusproizvoda u 2023. godini, u odnosu na prethodnu godinu, manja je za 11 % odnosno 33.746 tona i to najvećim dijelom zbog smanjene prijave nusproizvoda ostataka od obrade drva (za 16 % odnosno 25.827 tona). Najveći porast (za 83% odnosno 4.165 tona) prijavljenih količina nusproizvoda u 2023. godini, u odnosu na prethodnu godinu, evidentiran je kod nusproizvoda od pepela.

Prijavljene količine svih nastalih nusproizvoda u razdoblju 2019. do. 2023. godine prikazane su u tablici 8.

Tablica 8. Prijavljene vrste i količine nastalih nusproizvoda, od 2019. do 2023. godine

Vrsta nusproizvoda	2019.		2020.		2021.		2022.		2023.	
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)
Ostaci od obrade drva	133.015,61	42,91	183.916,28	40,18	181.785,92	49,20	156.918,91	51,18	131.092,03	48,04
Nusproizvodi biljnog podrijetla	67.050,28	21,63	59.773,80	13,06	57.881,96	15,66	77.372,45	25,24	69.828,00	25,59
Građevni materijal	10.206,22	3,29	10.270,40	2,24	16.438,84	4,45	17.742,00	5,79	17.930,67	6,57
Industrijski agregat	14.450,64	4,66	17.451,62	3,81	18.559,29	5,02	19.145,64	6,24	16.764,97	6,14
Nusproizvodi mliječnih preradevina	21.554,31	6,95	11.295,90	2,47	13.989,30	3,79	12.866,64	4,20	13.487,07	4,94
Pepeo	773,83	0,25	3.410,25	0,75	5.087,86	1,38	5.017,66	1,64	9.182,91	3,37
Gnoj i gnojovka	53.529,99	17,27	162.562,60	35,51	62.262,15	16,85	7.483,19	2,44	6.860,41	2,51
Gašeno vapno	4.808,68	1,55	4.826,54	1,05	6.265,10	1,70	5.800,42	1,89	4.635,54	1,70
Metali	1.035,52	0,33	995,45	0,22	3.837,06	1,04	1.455,79	0,47	1.210,57	0,44
Koža									874,78	0,32
Poliuretanska pjena									346,16	0,13
Tekstil	517,04	0,17	435,09	0,10	368,19	0,10	432,59	0,14	294,31	0,11
Polimeri	185,99	0,06	127,98	0,03	256,91	0,07	243,73	0,08	259,50	0,10
Ostalo ⁷	2.883,99	0,93	2.670,66	0,58	2.767,40	0,75	2.127,78	0,69	93,94	0,03
UKUPNO (t):	310.012,10		457.736,57		369.499,98		306.606,80		272.860,87	

⁷ Do 2022. godine nusproizvodi kože i poliuretanske pjene su se vodili pod Ostalo, a od 2023. godine izdvojeni su u tablici kao zasebne vrste nusproizvoda.

U 2023. godini najviše nusproizvoda (248.681 tona odnosno 91 %) koristile su tvrtke u Hrvatskoj, dok je ostatak (24.180 tona odnosno 9 %) izvezen (tablica 9).

Tablica 9. Korištene količine nusproizvoda korištene po državama u 2023. godini

Država	Korištene količine nusproizvoda (t)	Udio (%)
Hrvatska	248.680,64	91,14
Italija	12.728,15	4,66
Mađarska	8.552,11	3,13
Slovenija	1.812,84	0,66
BiH	806,50	0,30
Velika Britanija	97,59	0,04
Češka	71,46	0,03
Njemačka	39,07	0,01
Litva	31,86	0,01
Belgija	21,94	0,01
Austrija	19,18	0,01
UKUPNO (t):	272.860,87	

3. ZAKLJUČAK

Koncept ukidanja statusa otpada obuhvaća skup uvjeta koje materijal koji potječe iz otpada mora ispuniti, a koji garantiraju kvalitetu budućeg materijala takvu da taj materijal neće biti odbačen niti da će imati negativan utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš. Njime se potiče razvoj tržišta sekundarnih sirovina koje se unaprjeđuje kroz aktivnosti na razvoju zajedničkih kriterija tj. standarda kvalitete za pojedine kategorije sekundarnih sirovina čime se osigurava da korisnici budu sigurni u kvalitetu sekundarnih sirovina, što će pospješiti i njihovo korištenje.

Primjena propisane legislative

Primjena Zakona⁸ i Pravilnika⁹, u razdoblju od 2019. do 2023. godine, putem korištenja dvaju propisanih instrumenata, Očevidnika ukidanja statusa otpada i Očevidnika nusproizvoda, utjecalo se na smanjenje količina otpada te time na razvoj tržišta sekundarnih sirovina.

U razdoblju od 2019. do 2023. godine bilježi se kontinuirani porast broja tvrtki upisanih u Očevidnik za ukidanje statusa otpada kao i porast vrsta/količina otpada. U 2023. godini najveći udio (66 %) u ukupnoj količini otpada kojem je ukinut status otpada činio je građevni otpad, a time je najveći udio (68 %) u količini izlaznog materijala/proizvoda nastalog nakon ukidanja statusa otpada imao reciklirani agregat.

S obzirom da u svakom proizvodnom procesu osim proizvoda odnosno materijala koji se namjerno proizvodi nastaje i jedan ili više tvari/materijala koji nisu glavni cilj proizvodnog procesa, a čije nastajanje se ne može izbjeći iznimno je važno znati prepoznati u kojem trenutku određeni materijal stvarno postaje otpad odnosno nusproizvod kako bi se izbjegla šteta za okoliš ili nepotrebni troškovi za poslovanje.

U razdoblju od 2019. do 2023. godine bilježi se kontinuirani porast broja tvrtki upisanih u Očevidnik nusproizvoda uz oscilacije u prijavljenim godišnjim količinama nastalih nusproizvoda i to najvećim dijelom zbog nusproizvoda koji se koriste u procesu proizvodnje bioplina (gnoj i gnojovka). Iz tog razloga u 2023. godini evidentirano je smanjenje količine nusproizvoda za 11 % u odnosu na prethodnu godinu.

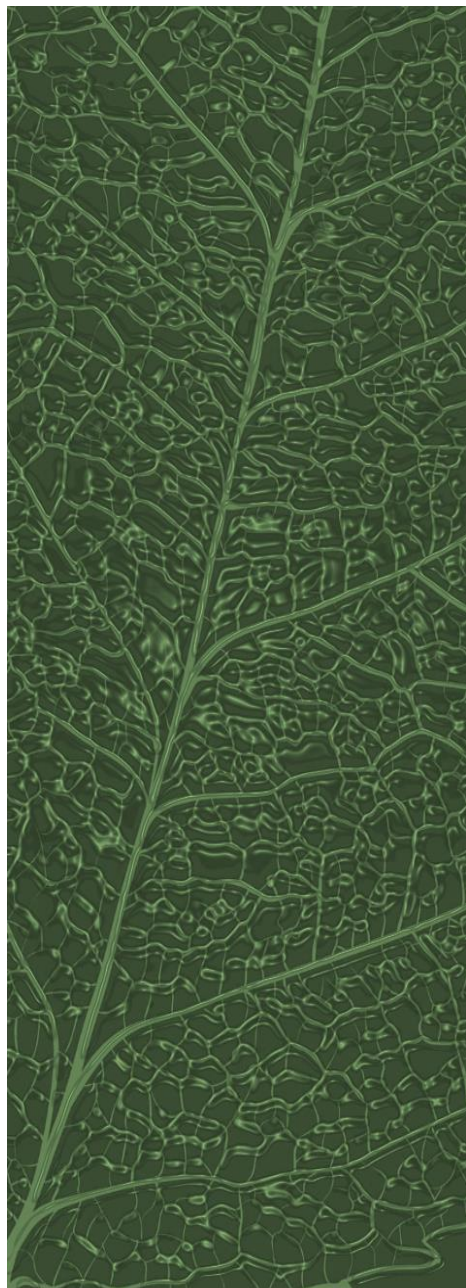
---

⁸ Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/2021, NN 142/2023-Odluka USRH) – njegovim stupanjem na snagu prestao je važiti dotadašnji Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19)

⁹ Pravilnik o ukidanju statusa otpada (NN 55/2024) – njegovim stupanjem na snagu prestao je važiti dotadašnji Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb

Tel + 385 1 4886 840